اخبار کوتاه

همتی:

سر کوب نرخ ارز توان رقابت را از شرکت‌های دانش‌بنیان می‌گیرد

وزیر امور اقتصادی و دارایی درخصوص حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان گفت سرکوب نرخ ارز، توان رقابت شرکت‌های دانش‌بنیان را مخدوش می‌کند.

به گزارش پیام آشنا، عبدالناصر همتی طی سخنانی در حاشیه آیین امضای توافقنامه این وزارتخانه با معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست‌جمهوری در جمع خبرنگاران، امضای توافقنامه با معاونت علمی ریاست‌جمهوری را در راستای حمایت از محصولات دانش‌بنیان تولیدی توسط نخبگان جوان کشور عنوان کرد و گفت هدف ما، تقویت و افزایش توان شرکت‌های دانش‌بنیان به سطحی است که بتوانند به بازاریابی و فروش محصولات خود در سطح جهان و حتی تولید، فرامرزی دست یابند. وی افزود: از نظر من این فرصت بسیار خوبی در شرایط تحریمی است که در مقابل توسعه صادرات این محصولات، به طریقه تهاتر، به تولیم محصولات و قطعات موردنیاز خود را، وارد کشور کنیم. همتی ادامه داد: خوشبختانه در مدت اخیر، تلاش خوبی توسط معاون علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست‌جمهوری در این ارتباط صورت گرفته و ما امیدواریم که بتوانیم صادرات محصولات دانش‌بنیان خود را تا جایی که می‌توانیم گسترش دهیم. وزیر اقتصاد تصریح کرد: این توافقنامه در سطح محصولات خرد شرکت‌های دانش‌بنیان کار می‌کند و می‌توانیم آن را در سطح کشورهای همسایه نیز توسعه دهیم. همتی گفت: در حال حاضر واردات کشورهای همسایه ما، بالای هزار میلیارد دلار و کل صادرات ما به این کشورها تنها ۲۷ میلیارد دلار است. در حالی که ما می‌توانیم با تکیه به توانایی شرکت‌های دانش‌بنیان، سطح صادرات خودمان را، بسیار ورای این رقم برسانیم. وزیر اقتصاد با اشاره به بازدید خود از نمایشگاه "ایران‌ساخت" افزود: در اساس آنچه در نمایشگاه "ایران‌ساخت" مشاهده کردیم، پتانسیل بسیار بالایی برای این گونه صادرات در کشور وجود دارد. همتی گفت: یکی از مهمترین دغدغه‌های شرکت‌های دانش‌بنیان حاضر در نمایشگاه، واردات کالای مشابه خارجی توسط برخی شبکه‌ها برای محصولاتی است که آنها تولید می‌کنند و ما تلاشمان را خواهیم کرد که این اتفاق نیفتد. وی یادآور شد: البته بخشی از دلایل این اتفاق، به سرکوب نرخ ارز برمی‌گردد که باعث می‌شود واردات محصولات مشابه، ارزان‌تر در بیاید و توان رقابت را از شرکت‌های دانش‌بنیان بستانیم. وزیر اقتصاد افزود: این اتفاق هم، خوشبختانه، با تصمیم دولت در زمینه، از توافقی، تقریباً منتفی شده و ما امیدواریم از این پس شاهد توقف واردات کالاهایی باشیم که توسط شرکت‌های دانش‌بنیان در داخل کشور تولید می‌شوند. وی یادآور شد: در این زمینه، شرکت مادر تخصصی سرمایه‌گذاری‌های خارجی ایران (ایفیک)، در خدمت شرکت‌های دانش‌بنیان است و ما هم از آن حمایت می‌کنیم تا با قدرت بیشتر در این راستا انجام وظیفه کند.

مهلت استفاده از بخشودگی جرائم مالیاتی تمدید شد

مهلت پرداخت مالیات بر ارزش افزوده برای استفاده از بخشودگی جرائم مالیاتی تمدید شد.

به گزارش پیام آشنا، سازمان امور مالیاتی در اطلاعیه‌ای اعلام کرد: با توجه به تعطیلی برخی از استان‌ها آخرین مهلت پرداخت مالیات ارزش افزوده فصل بهار و تابستان ۲۸ آذر است. مودیان می‌توانند با انجام دفتر تکالیف قانونی خود از بخشودگی جرائم موضوع ماده ۲۲ قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مودیان واستفاده از بخشودگی ۱۰۰ درصدی جرائم موضوع ماده ۲۶ و ۲۷ قانون مالیات بر ارزش افزوده استفاده کنند. در صورتی که مودیان مالیات بر ارزش افزوده خود در موعد مقرر تعیین تکلیف نکنند، مشمول بخشودگی جرائم نخواهند شد.

برای تامین خوراک پتروشیمی‌ها باید چاره‌اندیشی شود

مدیرعامل هلدینگ پتروشیمی خلیج فارس گفت صنعت پتروشیمی کشور با محدودیت جدی در تأمین نیازهای اولیه مواجه بوده که مهمترین چالش در بخش خوراک است.

به گزارش پیام آشنا، محمد شریعتمداری در نشستی خبری همایش پتروش با بیان اینکه صحبت‌های اولیه‌ای با هیات دولت انجام داده‌ایم و امیدواریم در زمان حضور و مسئولیت بنده در هلدینگ، در این زمینه گام‌های اساسی برداشته شود، اظهار کرد: علاوه بر این در حوزه تامین منابع مالی نیز با مشکلاتی مواجه هستیم در این بخش نیز از طریق مذاکره با بانک‌ها به دنبال رفع چالش‌ها هستیم. وی با بیان اینکه اگر در دنیا رشدی اتفاق می‌افتد علت آن این است که به تحقیق و توسعه توجه جدی می‌شود، گفت: باید در این حوزه اقدامات بیشتری انجام شود. مدیرعامل هلدینگ پتروشیمی خلیج فارس افزود: گزارش‌ها بیانگر توسعه و افزایش میزان تحقیقات علمی است، در زمینه مسائل مربوط به محیط زیست و توسعه پتروشیمی سبز گام خوانیم برداشت.

سازمان بورس در پی معافیت‌های مالیاتی در بازار سرمایه

عضو ناظر مجلس در شورای عالی بورس گفت: هدف از معافیت مالیاتی قانون تامین مالی تولید و زیرساخت‌ها، بازگشت اعتماد دوباره به بازار سرمایه است تا مردم و شرکت‌های حقوقی بتوانند در بازار مولدی هم‌چون بورس، سرمایه‌گذاری کنند.

به گزارش پیام آشنا، هادی محمدپور عضو ناظر مجلس در شورای عالی بورس، در رابطه با معافیت مالیاتی قانون تامین مالی تولید و زیرساخت‌ها که با تصویب نمایندگان مجلس به متن قانون بودجه ۱۴۰۴ افزوده شده است، گفت: با تدابیر به موقع دولت و مجلس و البته سیاست‌گذاری‌های به موقع سازمان بورس و همچنین تصمیم گیری‌های درست برای حمایت از سهامداران و جذب سرمایه برای رونق تولید در کشور، روزهای اعتماد دوباره به بازار سرمایه بازگشته است. او با اعلام این‌که از ماه‌های گذشته، سازمان بورس به دعامات و در نشست‌های متعدد پیگیر مباحث مرتبط با اعمال معافیت‌های مالیاتی در بازار سرمایه بوده است، افزود: هدف از این اقدام، بازگشت اعتماد دوباره به بازار سرمایه است تا سرمایه‌گذاران خرد و شرکت‌های حقوقی وارد بورس شوند و در ابزارهای مالی این بازار، سرمایه‌گذاری کنند. عضو ناظر مجلس در شورای عالی بورس اعلام کرد: قانون تامین مالی تولید و زیرساخت ها از جمله قوانین کلیدی برای حمایت از بخش تولید و توسعه زیرساخت ها در کشور است که انتظار می‌رود اجرای این قانون به افزایش سرمایه گذاری، ایجاد اشتغال و رشد اقتصادی کشور کمک کند.

گزارش پیام آشنا از بازار شب یلدا

طعم شیرین میوه‌ها و قیمت‌های تلخ

اختصاصی پیام آشنا- با نزدیک شدن به شب یلدا، دست دربرنه ایرانیان، شور و هیجان خاصی در بازار میوه و آجیل به چشم می‌خورد. اگرچه عرضه میوه‌های ویژه این شب فراوان است، اما افزایش قیمت‌ها در برخی اقلام کام مردم را تلخ کرده است.

فراوانی میوه‌های یلدایی در بازار

اکبر یاوری، رئیس اتحادیه بارفروشان، با اشاره به تأمین میوه‌های شب یلدا از فراوانی هندوانه، انار، پرتقال، نارنگی و سیب درختی خبر داد. وی تأکید کرد که روزانه حدود ۱۵۰۰ تا ۲۰۰۰ تن هندوانه به میدان مرکزی بارفروشان تهران وارد می‌شود و این میزان تا شب یلدا به ۲۷ هزار تن خواهد رسید.

یاوری افزود: "در میدان بارفروشان قیمت میوه‌ها بر اساس عرضه و تقاضا تعیین می‌شود و خردشوندگان مجازند با ۳۰ تا ۳۵ درصد سود محصولات را به مردم عرضه کنند."

قیمت میوه‌های شب یلدا

بر اساس گزارش اتحادیه بارفروشان، نرخ میوه‌ها در میدان به شرح زیر است:

- انار: بین ۳۰ تا ۶۰ هزار تومان؛ انارهای دانه مشکی ویژه نیز ۸۵ تا ۱۰۰ هزار تومان.
- هندوانه مشکی: هر کیلو ۱۴ تا ۱۵ هزار تومان.
- هندوانه خطی: معروف به آرژانتینی، هر کیلو ۱۰ تا ۱۳ هزار تومان.
- خرما: ۳۵ تا ۴۵ هزار تومان.
- پرتقال شمال: ۱۵ تا ۳۰ هزار تومان و پرتقال جنوب: ۴۰ تا ۶۰ هزار تومان.
- سیب درختی زرد: ۲۵ تا ۶۰ هزار تومان و سیب قرمز ۲۰ تا ۵۰ هزار تومان.
- نارنگی یافا و پیج: بین ۲۵ تا ۴۰ هزار تومان.

وی درباره افزایش قیمت خبار گفت: "سرما و مشکل تأمین سوخت گلخانه‌ها باعث تأخیر در عرضه خبار شده و قیمت‌ها افزایش یافته است."

بازار آجیل: نرخ ممتاز کیلویی ۷۰۰ هزار تومان

غلامرضا خدامی، رئیس اتحادیه آجیل‌فروشان، با اشاره به قیمت آجیل شب یلدا اعلام کرد: "بالاترین نرخ برای آجیل ممتاز شب یلدا ۷۰۰ هزار تومان است. این نوع آجیل شامل قلاقلی چون مغز بادام درختی، بادام هندی فندق، پسته ممتاز، انجیر خشک و قیسی می‌شود."

خدامی در ادامه تأکید کرد: "پسته امسال نسبت به سال گذشته ۱۵ تا ۲۰ درصد ارزان‌تر است. خشکسالی سال ۱۴۰۰ موجب کاهش تولید شد، اما امسال مازاد محصول در بازار موجود است."

وی به مردم توصیه کرد از مراکز معتبر خرید کنند و در صورت مشاهده تخلف، با شماره‌های اعلام‌شده توسط اتحادیه تماس بگیرند.

آمادگی میدان بارفروشان برای خرید مستقیم خانوار

رئیس اتحادیه بارفروشان اعلام کرد: خانواده‌ها می‌توانند برای خرید مستقیم به میدان مرکزی بارفروشان مراجعه کنند. در این میدان بازرسان اتحادیه و تعزیرات مستقر هستند و در صورت مشاهده تخلف، به شکایات مردم رسیدگی می‌شود. بازار شب یلدا با وجود تأمین مناسب میوه و آجیل، همچنان با افزایش قیمت‌ها همراه است. اما مسئولان وعده داده‌اند که نظارت بر بازار تشدید خواهد شد تا سفره یلدایی مردم خالی از میوه‌ها و آجیل‌های سنتی این شب نباشد.

رکورد شکنی پیاپی مصرف گاز در بخش خانگی

سخنگوی شرکت ملی گاز ایران گفت: مصرف گاز خانگی از ۶۷۰ میلیون مترمکعب گذشت و رکورد جدیدی خلق کرد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از وزارت نفت، سید حسن موسوی افزود: ۶۷۱ میلیون مترمکعب یعنی ۷۸ درصد از کل گاز تحویلی به شبکه سراسری که در بخش خانگی، تجاری و صنایع جزء مصرف شد.

وی ادامه داد: رکورد مصرف گاز در بخش خانگی، تجاری و صنایع جزء روز (۲۶ آذر) در سال ۱۴۰۳ شکسته شد.

موسوی افزوده‌اند: از ۸۵۸ میلیون مترمکعب گاز شیرینی که نیروز به خط سراسری تزریق شده، ۶۷۱ میلیون مترمکعب در بخش خانگی، تجاری و صنایع جزء مصرف شده است.

سخنگوی شرکت ملی گاز با تاکید بر اینکه ۷۸ درصد از کل گاز شیرین تولیدی در این بخش مصرف شده است، ادامه داد: مصرف گاز در روزگذشته در مقایسه با روز مشابه پارسال ۲۷ درصد افزایش یافته است.

رئیس‌جمهور چند روز گذشته در پیامی ویدئویی طی پویش «نو درجه کمتر»، خطاب به مردم ایران با اشاره به آلودگی هوا و تأثیرات منفی آن بر سلامت جامعه گفت: «با توجه به اینکه سوخت تامناسبی داریم، ضرورت دارد که روند گرمایش خانه و محل کار را کنترل کنیم.»

وی افزود: «از مردم عزیز کشورمان می‌خواهیم که درجه گرمایش را حداقل دو درجه کاهش دهند تا بتوانیم ذخیره سوخت داشته باشیم و به همه مردم سوخت‌رسانی کنیم.»

در ادامه این اقدام رئیس جمهور، وزرا نیز با پیام های ویدیویی به پویش دو درجه کمتر پیوستند

معاون سیاستگذاری پولی بانک مرکزی:

تصمیمی برای تغییر نرخ سود سپرده و تسهیلات بانکی نداریم

معاون سیاستگذاری پولی بانک مرکزی انتشار برخی اخبار مبنی بر کاهش نرخ سود سپرده و تسهیلات بانکی را تکذیب کرد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از بانک مرکزی، محمد شیربجیان در خصوص انتشار خبری در برخی رسانه‌ها مبنی بر کاهش نرخ سود سپرده و تسهیلات بانکی گفت: نرخ سود تسهیلات و حداکثر نرخ سود سپرده مصوب شورای پول و اعتبار به ترتیب برابر با ۲۳ و ۲۲.۵ درصد است و هیچ تصمیمی برای افزایش و کاهش این نرخ در دستور کار بانک مرکزی نیست.

وی افزود: نرخ قطعی سود گواهی سپرده‌های خاص بر اساس بازدهی واقعی پروژه و در زمان بهره‌برداری در فرامرز اولی از آن تعیین می‌شود ولی غیر از مجوز ۲۰۰ هزار میلیارد تومانی گواهی سپرده خاص ۴۰ درصدی قنهای سال قبل، به منظور تامین سرمایه در گردش بنگاه‌ها و توانا مواجهه، موثر با تلاطم بازار سایر دارایی‌ها، تاکنون تقریباً نرخ سود علی الحساب تمامی گواهی‌های سپرده خاص منتشر شده برای تامین مالی پروژه‌ها معادل ۲۵ درصد بوده و طرحی هم برای کاهش این نرخ نداریم، مگر آنکه بازدهی واقعی پروژه از این میزان کمتر باشد.

معاون سیاستگذاری پولی بانک مرکزی تاکید کرد: البته در طول چند ماه اخیر بانک مرکزی با همکاری وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان برنامه و بودجه و از طریق سیاست پولی فعالانه، با تنظیم نقدینگی مورد نیاز شبکه بانکی، تاثیر قابل توجهی بر کنترل و تا حدی کاهش نرخ سود در بازار بین بانکی و همچنین نرخ موثر سود اوراق مالی اسلامی دولت داشته است.

معاون وزیر جهاد کشاورزی عنوان کرد:

برنامه رشد ۲۰ درصدی طرح های فناورانه کشاورزی طی مدت ۴ سال

رئیس سازمان تحقیقات آموزش و ترویج کشاورزی گفت: در حال حاضر رشد طرح‌های فناورانه در این سازمان بین ۱۰ تا ۱۲ درصد است که تلاش داریم طی مدت چهار سال آینده این رقم را به ۲۰ درصد برسانیم.

به گزارش پیام آشنا غلامرضا گل‌محمدی سه شنبه در همایش هفته ملی پژوهش و فناوری افزود: این سازمان تلاشش کرده تا علم مفید به بخش تزریق کند و نفایع بخش کشاورزی در حیطه امنیت غذایی و سلامت کشور باشد.

رئیس سازمان تحقیقات آموزش و ترویج کشاورزی گفت: این بخش در امنیت غذایی کشور حدود ۲ میلیارد دلار در سال صرفه‌جویی دارد که رقم کمی نیست

وی تصریح کرد: این سازمان ظرفیت توان آن را دارد تا در حوزه‌های کاربردی همچون بحران‌های حوزه آب، منابع پایه، تغییر اقلیم، تغییرات دمای هوا نقش ایفا کند تا مشکلات رفع شود.

گل‌محمدی گفت: البته باید برای رفع مشکلات مذکور دقش و یافته‌ها به مزرعه نفوذ پیدا کند که در این زمینه همه بخش‌های دولتی و خصوصی باید وارد کار شوند.

وی ادامه‌داد: به خاق ثروت از دانش اعتقاد داریم که نیاز به راهبردهایی دارد که بخشی از آنها از گذشته بوده و باید آسیب شناسی و اصلاح شود و برخی هم راهبردهای جدیدی است که باید اجرایی شود.

معاون وزیر جهاد کشاورزی در بخش تحقیقات افزود: تحقیق در بخش کشاورزی باید برای توسعه باشد و اجرای تحقیقات باید اولویت‌بندی شود.

وی تصریح کرد: تلاش داریم برخی از طرح‌هایی که در گذشته مسکوت مانده و اجرایی نشده را با آسیب شناسی احیا کنیم.

وی گفت: تاکید ما روی برنامه محوری و حل مساله به جای موسسه محوری و محقق محوری است

گل محمدی تصریح کرد: مسائل و مشکلات بخش تحقیقات کشاورزی تنها با یک موسسه شرکت حل نمی‌شود، بلکه نیازمند کمک سایر دستگاه‌ها در این بخش است.

وی اضافه کرد: سازمان تحقیقات کشاورزی در دولت چهاردهم در نظر دارد بودجه و اعتبار خاصی رو برای معاونت پژوهشی و اجرای طرح‌های جریان ساز و فناورانه اختصاص دهد.

رئیس سازمان تحقیقات آموزش و ترویج کشاورزی گفت: همچنین روز گذشته چهار تفاهمنامه و دو قرارداد با بخش خصوصی برای انتقال فناوری‌ها به بازار و احیای مشکلات و انتقال آن به سازمان برای تدوین موضوعات تحقیقاتی منعقد کردیم.

وی افزود: به دنبال انتقال بخشی از تحقیقات به دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی هستیم که در این زمینه موسسه تحقیقات بذر در اولویت قرار دارد.

گل محمدی خاطرنشان کرد: وظیفه سازمان ثات حفاظت، مدیریت و بهره برداری از ذخایر ژنتیکی است که نیازبه اعتبار دارد که پیگیر این موضوع هستیم.

وی، یکپارچه سازی اطلاعات و داده‌ها را از اولویت‌های بخش کشاورزی در سازمان تحقیقات برشمرد و تصریح کرد: مشکل فعلی پراکندگی اطلاعات است که در اولویت برنامه‌ها قرار دارد.

گل محمدی به کارگیری از نرم‌افزار نوآوری را یکی از عوامل افزایش ضریب نفوذ دانش به مزرعه دانست و افزود: پیگیر کمیته‌های معاونت علمی ریاست جمهوری و سایر بخش‌ها هستیم.

معاون وزیر جهاد کشاورزی گفت: هسته‌ها و مراکز رشد به یک‌هزار مورد رسیده که ۴۰ درصد باید افزایش پیدا کند تا ایده‌های نوآورانه به بخش کشاورزی کمک کند

آگهی دعوت مجمع عمومی عادی مجمع خیرین مدرسه ساز استان البرز

بدین وسیله از اعضای محترم هیات امناء مدرسه ساز استان البرز دعوت به عمل می آید جهت شرکت درمجمع عمومی عادی راس ساعت ۲:۳۰ بعدازظهر روز چهارشنبه ۱۴۰۳/۱۰/۱۹ واقع در بلوار علامه جعفری جنب مدرسه دخترانه دکتراسپیروین محل مجمع خیرین مدرسه ساز استان البرز حضور به هم رسانید.

۱- گزارش بازرسی هیات مدیره
۲- ترمیم هیات امناء طبق اساسنامه
۳- انتخاب هیات مدیره طبق اساسنامه

مجمع خیرین مدرسه ساز استان البرز

آگهی دعوت به گردهمایی (نوبت اول) اعضای کانون هموفیلی ایران در استان البرز

بدینوسیله از اعضای کانون هموفیلی ایران دراستان البرز دعوت میشود جهت شرکت در جلسه گردهمایی انتخاباتی اعضای کانون هموفیلی ایران دراستان که در روز چهارشنبه ۱۴۰۳/۱۰/۱۲ از ساعت ۱۰ الی ۱۲ قبل از ظهر به نشانی کلینیک هموفیلی واقع درپیمارستان امام علی(ع) که با دستور جلسه ذیل برگزار خواهد شد شرکت فرمایند.

دستور جلسه:
۱- گزارش عملکرد دفتر، توسط مدیر دفتر نمایندگی کانون هموفیلی ایران دراستان البرز
۲-گزارش مالی، توسط خزانه دار دفتر نمایندگی کانون هموفیلی ایران دراستان البرز
۳-انتخاب نمایندگان دفتر کانون هموفیلی استان واعضای مجمع عمومی کانون هموفیلی ایران

کانون هموفیلی ایران دفتر نمایندگی استان البرز

یادداشت

مسئله سیاست گذاری در ساختار تجاری کشور چیست؟

در ساختار تجاری کشور هر یک از بازیگران عمدتاً بر اساس نگاه بخشی و وظیفه‌محور به موضوع تجارت خارجی می‌نگرند که پیامدهای نامطلوبی ایجاد می‌کند. ساختار سیاست‌گذاری تجاری نیازمند نگاه فرابخشی و جامع‌نگر است که به طور همزمان سیاست تولید صادرات‌محور و رشد اشتغال، سیاست‌های ارزی، ملاحظات تحریمی و تامین بازار داخلی را در دستور کار قرار دهد.

مسئله‌شناسی و موجعه با آن یکی از اصلی‌ترین گام‌های سیاست‌گذاری است. شناسایی و صورت‌بندی مسئله ذاتا چالش‌برانگیز بوده و یکی از مشخصه‌های آن، رقابت بین دیدگاه‌های متعارض و اولویت‌های متفاوت است؛ چرا که سیاست‌گذاری در پارادایم حکمرانی سرشار از تناقض و بدهستان در میان اولویت‌ها و گزینه‌های متعدد و متنوع قرار دارد. در این راستا تجارت خارجی و ساختار تجاری کشور نیز یکی از عرصه‌های پرمناقشه است که تفاوت در مفروضات، ارزش‌ها، منافع و گرایش‌های متعدد ذی‌مدخلان (سازمان‌ها و نهادها) از یک سو و رویکردها و راهبردها از سوی دیگر بر این در هم‌تنیدگی افزوده است. این واگرایی و درگیری سبب شده که صورت‌بندی مسئله و ابزارهای به‌کارگیری حل مسئله از الگوی مطلوبی برخوردار نشود.

«تامین بازار داخلی»، «افزایش تولید و اشتغال»، «نیازهای ارزی» و «اهمیت روابط راهبردی با شرکای خارجی» نمونه‌هایی از راهبردهای مناقشه‌برانگیزی است که توسط بازیگران به کار گرفته می‌شود و به تعبیری هر نهادی از ظن خود بدان می‌نگرد.

ممنوعیت‌های صادراتی به بهانه تامین بازار داخلی

با وجود ممنوعیت قانونی مبنی بر به کارگیری از ابزار ممنوعیت صادرات به بهانه تنظیم بازار داخلی، تعدد بخشنامه‌ها و آئین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های مختلف طی سال‌های اخیر گواه بر آن است که ممنوعیت‌های متعددی از سوی وزارت جهاد کشاورزی، وزارت صمت و ستاد تنظیم بازار ابلاغ می‌شود. نهادهای نامبرده با نگاه بخشی و وظیفه‌محور بر این باورند که دولت با در اختیار قراردادن تسهیلات و یارانه‌های تولیدی می‌تواند با توجه به شرایط نیاز بازار داخلی از ابزار ممنوعیت، محدودیت و افزایش تعرفه استفاده کند.

توسعه صادرات با کارویژه تولید و اشتغال

به طور کلی افزایش صادرات با ایجاد فرصت‌های جدید شغلی متنوع، رونق و رشد اقتصادی و توسعه صنایع از رابطه معناداری برخوردار است. بسیاری از کارشناسان بر این باورند که تاکید بر افزایش صادرات به‌عنوان یکی از اجزای تولید ناخالص داخلی، به‌طور طبیعی منجر به بهبود رشد اقتصادی می‌شود. با وجود تغییرات ساختاری صورت گرفته در یک دهه اخیر در ساختار سازمانی وزارتخانه‌های صمت و جهاد کشاورزی با هدف چابک‌سازی، جلوگیری از تعارض منافع، بهبود خدمات‌رسانی با انسجام مأموریتی، مادر عمل موفقیت لازم در زمینه تولید صادرات‌محور کسب نشده است. از این جهت ارزیابی عملکرد وزارتخانه‌های مذکور تناقاگر آن است که حرکت جدی برای توسعه تولید صادرات‌محور که نیازی اساسی برای رشد صادرات محسوب می‌شود، صورت نگرفته است. در واقع چالش‌هایی مانند فقدان سیاست‌گذاری منسجم در تولید، خلاء استراتژی توسعه صنعتی، ضعف نهاد حقوق مالکیت و فقدان نگاه صادرات‌محور قابل ذکر است.

ارز آوری، نیاز اساسی کشور در شرایط تحریمی

به‌طور معمول در کنار رشد تجارت خارجی از حاصل از صادرات کالا و خدمات، به کشور مبدأ باز می‌گردد تا تجار و واردکنندگان بتوانند با استفاده از ارزهای صادراتی، کالاهای مورد نیاز کشور را وارد کنند. در واقع چنین فرآیندی علاوه بر انتفاع بخش خصوصی و غیردولتی موجب انتفاع دولت‌ها نیز می‌شود. در این راستا ارزآوری از اهداف اصلی بانک مرکزی است که بارها بر آن تاکید شده تا با کاهش وابستگی اقتصاد به نفت، کسب درآمد صادراتی و ایجاد تنوع در درآمدهای صادراتی، در دستور کار قرار بگیرد. به عبارتی شاید، بتوان گفت تامین نیازهای ارزی تنها متغیری است که بانک مرکزی بر آن تاکید دارد و همانند سایر بازیگران در راستای وظایف ذاتی دستگاهی گام برمی‌دارد. به عبارتی دقیق‌تر، کارگزاران بانک مرکزی در تلاش‌اند تا نیاز ارزی کشور را تامین کنند و در این جهت به موارد همچون تسهیل تجارت توجه چندانی ندارند.

به کارگیری تفکر سیستمی در معماری ساختار نظام تجاری

با اتخاذ رویکردی فرابخشی باید اذعان داشت که حوزه تجارت خارجی در دسته مسائل ساده نیست. بخش‌های متعدد، بازیگران متنوع و ابزارهای گوناگون بر درهم‌تنیدگی دامن زده است. به طور همزمان بخش‌های مختلف «سیاست تولیدی و صنعتی»، «سیاست مالی»، «سیاست‌های ارزی»، «تامین بازار داخلی» و «ملاحظات تحریمی» را شامل می‌شود. بخشی‌نگری و تکبعدی نگریستن مسائل توسط ذی‌مدخلان، گونه‌ای خطای شناختی‌ست که پیامدهای نامطلوبی را برای نظام تجاری کشور ایجاد می‌کند. این در حالی است که نگاه فرابخشی به مقوله تجارت خارجی یکی از الزامات بنیادین است. لازم است برای معماری سیاست‌گذاری تجاری در کشور از نگاه‌های تقلیل‌گرایانه گذر کرده و بر خلاف مدیریت سنتی که در فرآیندی متصلب، غیرقابل انعطاف و بروکراتیک تعریف می‌شد، به سوی مدیریت سازگارانه، انطباقی و انعطاف‌پذیر حرکت کرد. بدین ترتیب ضرورت دارد با توجه به شرایط ویژه‌ای که ناشی از تحریم‌های چندجانبه است، با نقش‌آفرینی هر چه بیشتر در بازارهای صادراتی و فشار رقابت‌پذیری ناشی از آن، بهبود مقیاس‌های اقتصادی استفاده بیشتر از ظرفیت‌ها، صرفه‌های بهره‌وری، تنوع محصولات، ارتقاء سطوح تکنولوژی تولید و بهبود فرایندهای مدیریتی بنگاه در جهت تامین منابع ارزی، حوزه تجارت خارجی کشور را از این وضعیت عبور داد و به سوی نگاه فرابخشی در ساختار سیاست‌گذاری تجاری حرکت کرد.

محمدرضا مولابادی
Alborz.payam@gmail.com